

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО
ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА, ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

КУРСОВА РОБОТА

з Контролінгу

на тему

«Державний контроль у сфері господарської діяльності»

Студентки 4 курсу, АПУА групи
спеціальності 281 «Публічне управління та
адміністрування»

Волосенко Анжеліки Олександрівни

Науковий керівник:

К. н. з держ. упр., ст. викл.

Заболотний Андрій Володимирович

Національна шкала _____

Універсальна шкала _____

Оцінка: ECTS _____

Члени комісії

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Вінниця – 2023 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. Теоретичні основи державного контролю у сфері господарської діяльності.....	5
1.1. Поняття та сутність державного контролю у сфері господарської діяльності.....	5
1.2. Методи та принципи державного контролю в сфері господарської діяльності.....	8
РОЗДІЛ 2. Аналіз здійснення державного контролю за господарською діяльністю.....	14
2.1. Сучасний стан здійснення державного контролю за господарською діяльністю.....	14
2.2. Проблеми державного контролю за господарською діяльністю.....	19
РОЗДІЛ 3. Удосконалення державного контролю у сфері господарської діяльності на сучасному етапі.....	24
3.1 Зарубіжний досвід здійснення державного контролю у сфері господарської діяльності.....	24
3.2 Впровадження сучасних напрямків державного контролю у сфері господарської діяльності.....	27
ВИСНОВКИ.....	30
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	33

ВСТУП

Через механізми державної влади діяльність держави ґрунтується на економічних, політичних, соціальних та правових принципах. Конституційний статус України як правової, демократичної, соціальної держави вимагає від Уряду та його посадових осіб забезпечення неухильного дотримання прав людини і громадянина та верховенства права. Держава регулює найважливіші суспільні відносини, в тому числі й господарську діяльність. Для ефективного управління цією діяльністю держава видає нормативні документи, які є обов'язковими для виконання всіма суб'єктами господарювання, державними органами та посадовими особами.

Правове регулювання процедур реалізації державного контролю у сфері господарської діяльності виконує особливо важливу роль, надаючи втілювання таких принципів його здійснення, як об'єктивність, безсторонність, відкритість та прозорість.

Державне управління господарською діяльністю є комерційним за своєю правовою природою і багатоаспектним у своїх проявах. Від такого високого рівня організації роботи уповноважених державних органів, засобів і способів адміністративно-правового впливу, що забезпечують реалізацію загальнодержавних цілей управління, залежить його дієвість, дієвість і дієвість, що має бути забезпечено повною правовою регламентацією його застосування, її спрямованість, на забезпечення національної економічної безпеки.

Метою курсової роботи є вивчення теоретичних та практичних особливостей державного регулювання господарської діяльності.

Для досягнення даної мети поставлені наступні **завдання**:

- визначити поняття та встановити сутність державного контролю господарської діяльності;
- розглянути основні принципи та методи державного контролю у сфері господарювання;

- проаналізувати сучасний стан здійснення державного контролю за господарською діяльністю;
- визначити проблеми контролю за господарською діяльністю;
- розглянути зарубіжний досвід державного контролю у сфері господарської діяльності;
- розглянути впровадження сучасних напрямів державного контролю у сфері господарювання.

Об'єктом дослідження є система наукових знань і уявлень як в історії, так і в сучасній загально правовій теорії держави і права є суспільні відносини, які виникають з приводу особливостей державного регулювання господарської діяльності.

Предметом дослідження виступають концептуальні зв'язки та підходи до розуміння особливостей державного регулювання господарської діяльності.

В ході курсової роботи використовувалися такі **методи дослідження** : діалектичний, системний, порівняльно-правовий, історичний, структурно-правовий.

Структура роботи: вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел (19 найменувань). Загальний обсяг роботи – 35 сторінок.

ВИСНОВКИ

В процесі написання цієї роботи я дійшла до наступних висновків стосовно визначення основних засад державного контролю за господарською діяльністю:

Державний контроль господарської діяльності є одним із інструментів забезпечення законності взаємовідносин господарських структур, громадян і держави.

Господарська діяльність є найважливішим видом суспільних відносин і має принципове значення для держави (реальний вплив на умови господарювання), об'єднань людей (юридичних осіб) і конкретних суб'єктів (приватних підприємців, споживачів). Господарська діяльність виступає предметом регулювання господарського права.

Основними цілями державного контролю за господарською діяльністю є захист життя і здоров'я людини та навколишнього природного середовища.

Державний контроль виступає засобом регулювання на сферу господарювання шляхом тісного контакту з особами, уповноваженими його здійснювати, на основі процедур та підстав, чітко визначених чинним законодавством.

Метод державного регулювання господарської діяльності визначається як сукупність прийомів впливу держави через органи законодавчої, виконавчої та судової влади на суб'єктів господарських відносин із метою створення й забезпечення умов господарської діяльності відповідно до ідеї соціальної орієнтованості економіки та національної економічної політики.

Методи державного регулювання ґрунтуються на використанні низки засобів та інструментів (регуляторних пристроїв або важелів) державного регулювання.

Принципи державного контролю господарської діяльності є елементом його правової форми і надають останній внутрішньої узгодженості, будучи її

теоретичним ядром, неписаними правилами, дотримання яких надає процедур і комплексну характеристику ефективності. Вони відображають найбільш загальні та стійкі риси контролю і виступають як правові вимоги.

Правові проблеми державного регулювання господарської діяльності негативно впливають на економічну ситуацію в Україні, що проявляється, зокрема, у високому рівні "тіньової економіки", обмеженні підприємницьких ініціатив, скороченні промислового виробництва та низькій привабливості України для іноземних інвесторів.

Система державного контролю в Україні наразі перебуває на стадії формування. При цьому, однією з основних проблем державного контролю та нагляду в країні є недосконалість нормативно-правової бази.

Правовою основою діяльності суб'єктів господарювання (підприємців) у зарубіжних державах виступають джерела комерційного права (господарського права).

Розглядаючи досвід державного регулювання підприємництва в ЄС, важливо підкреслити, що концепція підтримки малих та середніх підприємств (МСП) є чіткою та зрозумілою. Вона враховує національні та європейські інтереси і включає цілі та принципи політики з урахуванням механізмів та організаційних структур для її реалізації організаційні структури для її реалізації.

Основним напрямом державної підтримки малого та середнього підприємництва в країнах ЄС є формування інфраструктури підтримки та розвитку підприємництва, створення схем пільг та прозорих систем оподаткування, використання фінансово-кредитної підтримки, співпраця з великими підприємствами та співпраця з великими підприємствами.

Внаслідок гальмування правового регулювання у сфері господарської діяльності Україна втрачає підприємницький дух Україна внаслідок затримок у правовому регулюванні сфери господарської діяльності. В тому числі,

враховуючи сучасні тенденції розвитку економіки держави, має бути відповідно переглянуто і механізми стимулювання господарської діяльності

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Grishina, N. V. (2017). Система принципів державного контролю. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Право»,* (24), 72-75. URL: <https://periodicals.karazin.ua/law/article/view/10556>
http://esu.com.ua/search_articles.php?id=26151
2. Беззубов Д. О. Імплементация зарубіжного досвіду підтримки господарської діяльності в Україні / Д.О. Беззубов // *Юридичний вісник «Повітряне і космічне право»* / Національний авіаційний університет. - К., 2021. - №3 (60). - С.154-161 – URL: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/53896>
3. Вдовиченко Л. Ю. Державний нагляд (контроль) у сфері господарської діяльності: релевантний для України міжнародний досвід. *Бізнес Інформ.* - 2018. - № 1. - С. 35-41. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2018_1_6
4. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV, із наступними змінами та доповненнями / Відомості Верховної Ради України // [Електронний ресурс]. – URL: https://kodeksy.com.ua/gospodars_kij_kodeks_ukraini.htm
5. Державне регулювання економіки [Електронний ресурс]. – URL: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=26151
6. Кочин В. В. Засоби державного регулювання господарської діяльності в умовах перегулювання економіки України. *Юридичний вісник.* – 2015. № 2 (35). С. 114–117. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npnau_2015_2_24
7. Матвійчук А. В. Щодо питання державного регулювання господарської діяльності в сучасних умовах (адміністративний вимір). *Правове забезпечення адміністративної реформи.* – 2018. - № 4. С. 62-65. – URL: http://www.sulj.oduvs.od.ua/archive/2018/4/part_2/16.pdf
8. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності. Верховна Рада України; Закон від 11.09.2003 № 1160-IV. – [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1160-15>

9. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності. Верховна Рада України; Закон від 05.04.2007 № 877-V. – [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/877-16>
10. Прокопець Л. В. Механізми державного регулювання підприємницької діяльності [Електронний ресурс]. – URL: http://business-navigator.ks.ua/journals/2018/44_1_2018/35.pdf
11. Резнікова В. В., Щербина В. С. Сучасний стан правового регулювання господарської діяльності [Електронний ресурс]. – URL: <https://coordynata.com.ua/sucasnij-stan-pravovogo-reguluvanna-gospodarskoi-dialnosti>
12. Рибчак В. І. Аналіз сучасних підходів до державного регулювання підприємницької діяльності [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.msu.edu.ua/visn/wp-content/uploads/2015/10/13-2015-7.pdf>
13. Сергійчук В. В. Порядок здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. – 2015. – Том 2, Вип. 5. – С. 27-33. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_jur_2015_5%282%29_8
14. Серов С.Л. Нагляд і контроль у сфері господарської діяльності як засіб реалізації публічного інтересу. *Lex portus*. – 2019. - № 1 (15). – С. 118-130. – URL: https://lexportus.net.ua/vipusk-1-2019/sierov_s_1_nahliad_i_kontrol_u_sferi_hospodarskoi_diialnosti_yak_zasib_realizatsii_publichnoho_interesu.pdf
15. Шабанов Р., Ждан М. Щодо поняття господарсько-правових засобів державного регулювання економіки за законодавством України. *Підприємництво, господарство і право*. – 2016. № 11 – С.84-88. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pgip_2016_11_18.
16. Шевердіна О.В. Державне регулювання у сфері господарської діяльності: правовий аналіз та тенденції. *Юридичний науковий електронний журнал*. – 2016. № 6. – С. 99-102. - URL: http://lsey.org.ua/6_2016/29.pdf

17. Шпаков В. В. Механізм державного регулювання господарської діяльності: постановка проблеми. *Економічна теорія та право*. – № 3 (22). – 2015. – С. 240-252. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnyua_etp_2015_3_31
18. Юридичний вісник України [Електронний ресурс]. – URL: <https://lexinform.com.ua/zakonodavstvo/kontsepsiya-modernizatsiyi-gospodarskogo-zakonodavstva-ukrayiny/>
19. Ямкова І.М. Співвідношення правового регулювання і державного регулювання господарської діяльності [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.law-property.in.ua/>